

Landsliðsvenjarin í handbólti, Hans Mortensen:

Hetta landsliðsarbeiði skal leggja grundarlagið fyrri komandi landsliðum

— Uppgávan mín er at fáa eitt gott landslið. Men tað týðningar- mesta í mínum arbeiði sum landsliðsvenjari er at leggja grundarlagið fyrri einum framhaldandi landsliðsarbeiði, sum tey ungu, sum í dag ikki hava landsliðsaldur, um nokur ár kunnu fáa gleði og gagn av. Vit eiga nevniliga hópin av talentum millum tey ungu, so verður eitt grundleggjandi arbeiði gjørt longu nú, hava vit møguleikan at hava eitt sera gott landslið um ikki so nógv ár.

Hetta sigur Hans Mortensen, sum er venjari hjá føroyska handbóltssambandsliðnum, ið skal luttaka í heimsmeistarakappingini í Italia um eitt ár.

Tíðindablaðið Sosialurin hevur tsað við landsliðsvenjaran

— Hvussu stendur til við føroyskum manshandbólti í dag?

— Eg má tianverri viðganga, at okkara manshandbóltur í dag er sera vánaligur. Um orsøkin er, at tað í løtuni eru færri talent enn fyrr, ella tað er ti, at menn venja ov lítið — er ilt at siga. Sjálvur haldi eg orsøkin liggur í venjingini fyrri ein stóran part.

— Hvussu við teimum yngstu?

— Har er stóðan ein heilt onnur — tibetur! Vit eiga hopin av ungum talentum bæði millum dreingir og unglingar. Nú ítróttarhóllir stinga seg upp á fleiri plássum sleppa fleiri og fleiri ung at spæla handbólt. Vit hava eisini lagt til merkis — serstakliga úti á byggunum — at har eru nógv ung, sum hava serliga gott hegni til at spæla handbólt. So hóast tað sær eitt sindur dapurt út millum tey vaksnu, so haldi eg, at vit um nokur fá ár eiga nógv- ar framúr góðar handbóltsspælarar í Føroyum.

Betri umstøður á bygð

Hans Mortensen leggur aftrat, at ein orsøkin til, at bygdin eiga so nógv- ar frægar ungar handbóltsspælarar, er helst hon, at har eru umstøðurnar at venja so munandi betri enn í Havn.

— Eg havi sæð ein hóp av smádreingjum og smá- gentum fara heim aftur, ta t.d. Neistin hevur venjing í ítróttarhóllini. Venjarin

hevur verið noyddur at koyra tey heim aftur, tí venjingartíðin er so avmarkað. Og tey, sum so sleppa at venja, fáa bert nakrar minuttir um vikuna.

— So tú heldur kanska, at neyðugt er við fleiri hólum her í hovuðsstaðnum fyrri, at øll tey ungu skulu sleppa fram- at og hava somu umstøður at venja í sum tey úti á bygð?

— Avgjørt. Vit hava bert eina hól til handbóltssvenjing, og hesa hól skulu eisini mong onnur ítróttarfolk brúka, umframt tað at hon verður leigað út til ymsar samkomur og felagsskapir, og so eru eisini nógvir dystir um vikuskiftið. So nógv verður tíðin ikki hjá teimum ungum at venja í. Sama er sjálvandi eisini galdandi fyrri tey vaksnu.

Eg haldi tí vit eiga at fáa ta hól, sum nú er í gerð, lídna so skjótt sum gjørligt. Harumframt er neyðugt við eini venjingarhóll, sum sjálvandi ikki týstist at kosta so nógv.

— Hetta er triðja arið á rað tú venur landslið til heimameistarakapping í handbólti. Hvat metir tú vera tina týðningarmestu uppgávu í hesum arbeiði?

— Sjálvandi at fáa eitt gott landslið. Heimsmeistarakappingin verður í Italia í februar mánað 1984. Vit skulu ikki gera okkum vónir um at vinna C-hólkini, men kortini mugu vit fara til kappingina við tí fyrri eyga at klára okkum so væl sum til ber.

Vánalig og tilvildarlig venjing higartil

— Kappingin verður ikki fyrr enn um eitt ár — og tí er longu byrjaðir at venja og spæla dystir móti útlendskum liðum. Hetta er nakað nýtt!

— Eg haldi, at venjingin av landsliði í Føroyum higartil hevur verið alt ov tilvildarlig og ov vánalig. Higartil hevur tað verið soleiðis, at venjingin er byrjað beint undan eini stórar kapping og landsliðið hevur spælt nakrar venjingardystir móti ymsum pressuliðum. Hetta hevur als ikki givið nakað, heldur tvørtur- imóti.

— Er tað tí tit nú hava boðið umleið 10 útlendskum handbóltssliðum til Føroya at spæla í hesum árinum?

— Handbóltssambandið hevur átiðið sær uppgávuna at bjóða handbóltssliðum úr Danmark, Svøríki og Íslandi higar at spæla venjingardystir móti landsliðnum. Handbóltssambandið hevur sett ymskilt í verk fyrri at skaffa figging til hesar vitjanir og rokni eg sjálvur við, at teir fara at klára ta uppgávuna til fulnar.

Hvat viðvíkur venjing av einum landsliði, so haldi eg tað hevur alt at siga, at ein fær eina góða byrjan, og so kann halda fram við venjing og venjingardystum í eina tíð undan sjálvri heimsmeistarakappingini.

Skapa grundarlag

Orð og mynd: Jan Müller

fyrri komandi landsliðum

Hans Mortensen dylur tað ikki fyrri, at tað hann alla tíðina hevur havt og hevur í huganum, nú hann skal venja eitt landslið, er at skapa eitt gott grundarlag fyrri komandi landsliðum um nokur fá ár.

— Vit eiga hópin av ungum talentum, sum heilt vist fara at spæla á einum føroyskum handbóltssliði um eini tvey- trí ella fyra ár. Eg meti tað sum eina avgerandi uppgávu, at hesi ungu fáa nakað at siggja fram til, at tey kenna á sær og vita, at vit vaksnu vilja skapa teimum góðar umstøður, tað hevur aldurin at koma á eitt manslið í handbólti.

Minar ambitionir eru, at vit í 1986 kunnu hava eitt sera sterkt landslið við fleiri av teimum ungu, ið spæla á yngstu liðum í dag. Tí er tað so týðningarmikið við framhaldandi arbeiði.

Hans greiðir frá, at frá nú av og til í februar 1984 verða spældir umleið 30 venjingardystir móti útlendskum liðum. Røðvø- hevur just vitjað í Føroyum, og har kláraði føroyska landsliðið seg væl. Í februar kemur eitt annað danskt 1. divisiónslið, AGF, í mars kemur Århus KFUM, í april KR úr Íslandi, í mai enn eitt danskt lið, og í heyst kann býliðið í Keypmannahavn, Sjællands Handboldforbund, íslenska liðið Vikingur, svenska ungdomslandsliðið, íslenska landsliðið og síðani tvey lið aftrat. Seinasti venjingardysturin verður í januar mánað 1984. Í februar verður farið til Italia.

Ætlanin er, at landsliðs- spælararnir skulu mótast eina ella tvær reisir undan hvørjum venjingardysti. Men tað so liður út á heysti verður meira kravt av spælarunum.

Taka nýggjar út til hvønn dyst

— Vit fáa einar 30 dystir ilt í ár, og hetta meti eg skuldi givið okkum hampuliga venjing. Vit hava tað møguleika at fáa eina »stammu« tvs. nakrar fastar spælarar, ið hava fingið høvi at spæla saman. Hetta er ikki hent fyrr í føroyskari handbóltssliðssøgu.

Hans sigur víðari, at nýggir spælarar verða úttiknir til hvønn einstakan venjingardyst. Sjálvandi verða tað alla tíðina nakrir fastir spælarar, men ætlanin er so at taka út einar fyra-fimm nýggjar spælarar til hvønn dyst fyrri á tann hátt at royna sum flest spælarar. — Men eg meti, at vit longu aftaná triggjar ella fyra venjingardystir hava eina hóming av, hvussu landsliðið fer at siggja út. Tað verður pláss fyrri 16 spælarum á landsliðnum, tað farið verður til Italia.

Nógvir siga nei

— Hevur tú fingið fatur á øllum teimum bestu spælarunum vit eiga í dag ella hevur tú fingið fleiri avboð?

— Tað er lógið at siggja, hvussu litil áhugin í veruleikanum er at koma á eitt føroyskt handbóltsslið í dag. Ambitionirnar í dag eru ikki sum tær vóru fyrr, og tað týskist ikki hava so stóran týðning at sleppa á eitt landslið nú. T.d. vóru tað fleiri góðir spælarar, ið áttu at spælt við á landsliðnum móti Røðvø, sum rætt og slætt segdu nei til at vera við?

— Hvussu ber tað til, at menn ikki vilja vera við?

— Sum eg nevndi, so eru ambitionirnar ikki so stórar. Hetta er so kanska bilatið av tí samfelag vit liva í dag — ella er tað tí at handbóltssambandið kanska ikki hevur gjørt

nókk fyrri handbólt! Kanska er tað annað, sum dregur heldur enn handbólturin, og tað mugu vit sjálvandi goðtaka. Hvat viðvíkur ambitionunum, so haldi eg ikki, at tað er livsneyðugt at hava slíkar fyrri at koma á eitt landslið, men hvegin haldi eg heldur ikki, at nakar tekur skaða av tí.

Viljin

— Hevur tú góðar vónir um at fáa eitt gott landslið nú aftaná dystirnar móti Røðvø?

— Vónina skal ein ongantíð sleppa. Eg haldi ikki, at okkara menn vistu framúr gott handbóltsspæl móti Røðvø, men tað mest positiva við hesum venjingardystunum var at siggja, at okkara menn vistu ein vilja, ein so góðan vilja, at eg haldi, at vit hava møguleikan at fáa eitt gott lið.

— Hvør er tann sterk, og hvør er tann veika síðan hjá okkara spælarum?

— Tekur tú hvønn einstakan spælara, so hava vit spælarar, sum eru kvikir, sum hava góðan tekník, eru góðir skjúttar — men sum ikki eru væl samanspældir. Eg haldi, at spælararnir, tað teir koma á landsliðið, brúka tann spælistil, sum teir vanligu nýta í sínum egna felag. Hetta er óheppið, meti eg sjálvur, tí tað er ikki ov nógv sagt, at tað er heilt fá feløg í Føroyum, sum spæla góðan handbólt í dag.

— Tað er uppgávan mín, at fáa hesar mongu óvanar burtur, sum teir hava við sær frá sínum egna felag — og á henda hátt fáa eitt landslið, sum kann spæla saman.

Tá tú spyrst um veikleikarnar hjá okkara monnum, so má eg beinanvegin vísa á, at tað velst eisini um, hvønn tú vil sammata teg við. Vit eru bert 44.000 menniskju, og tað er tí avmarkað, hvussu nógvur góðar handbóltsspælarar vit kunnu finna. Vit fáa